

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/ક્રિમિનલ મિસ. એપિલકેશન (ફોર ક્વોશિંગ એન્ડ સેટ અસાઈડ  
એફઆઈઆર/ઓર્ડર) નં. ૪૮૮૦/૨૦૨૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠક્કર

=====

| રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર | હા | ના |
|-----------------------|----|----|
|                       | ✓  |    |

=====

કરણ સ્વરૂપભાઈ કયાલ અને અન્ય  
વિરુદ્ધ  
ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં. ૧, ૨, ૩ તરફે વકીલ શ્રી વિરલ એમ. પંડ્યા (પરપૃ) માટે  
વકીલ શ્રી આબિદ પઠાણ  
સામાવાળા નં. ૧ તરફે એ.પી.પી. સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટ

સામાવાળા નં. ૨ તરફે વન્યા બી. કેવલરામાણી (૮૫૧૭) માટે વકીલ શ્રી  
નિમિત શુક્લા

=====

**કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠક્કર**

**તારીખ : ૧૪/૦૭/૨૦૨૬**

**ચુકાદો**

૧. નિયમ તુરંત જ પરત આવવા યોગ્ય. વિદ્વાન એ.પી.પી. સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટ  
સામાવાળા-રાજ્ય વતી નિયમની નોટિસ સ્વીકારે છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી  
નિમિત શુક્લા સામાવાળા નં. ૨ વતી નિયમની નોટિસ સ્વીકારે છે.
૨. હાલની અરજી પશ્ચિમ મહિલા પોલીસ સ્ટેશન, અમદાવાદ શહેર ખાતે  
બીએનએસ, ૨૦૨૩ ની કલમ ૮૫, ૧૧૫(૨), ૨૯૬(બી), ૩૫૧(૨),  
અને ૫૪ તથા ડાઉરી પ્રોહિબિશન એક્ટની કલમ ૪ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના  
માટે નોંધાયેલી એફઆઈઆર નં. ૧૧૧૮૧૦૩૦૨૬૦૦૦૨/૨૦૨૬ ને રદ  
કરવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે.
- ૨.૧. ફરિયાદી, જે અરજદાર નં. ૧-પતિની પત્ની અને અરજદાર નં. ૨ અને ૩  
ની પુત્રવધૂ છે, તેનો કેસ એવો છે કે તે વર્ષ ૨૦૧૮ માં વોડાફોન ઇન્ડિયા  
પ્રાઇવેટ લિમિટેડમાં નોકરી કરતી હતી અને આરોપી નં. ૧ ના સંપર્કમાં  
આવી હતી. ત્યારબાદ, વર્ષ ૨૦૨૧ માં ફરિયાદી અને અરજદાર નં. ૧ વચ્ચે  
નિકટતા કેળવાઈ હતી અને તારીખ ૦૩.૦૫.૨૦૨૨ ના રોજ પરિવારના  
સભ્યોની સંમતિથી સગાઈ સમારોહ યોજાયો હતો. સગાઈ પછી અરજદાર નં.  
૨ તરફથી ફરિયાદીની માતાના મોબાઈલ પર ફોન આવ્યો હતો જેમાં

પૂછવામાં આવ્યું હતું કે અરજદાર નં. ૧ ને શું ભેટ આપવામાં આવશે. ફરિયાદીની માતાએ સૂચવ્યું કે ચાર પૈડાવાળી કાર આપવામાં આવશે, જો કે, અરજદાર નં. ૨ એ કાર ઉપરાંત રોકડ રકમની માંગણી કરી હતી અને ફરિયાદી દ્વારા અરજદાર નં. ૨ એટલે કે સાસુના ખાતામાં રૂ. ૨૩,૦૦,૦૦૦/- ની રકમ ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી હતી. તારીખ ૦૬.૦૨.૨૦૨૩ ના રોજ, લગ્ન થયા હતા અને ફરિયાદી અરજદારો સાથે રહેવા ગઈ હતી અને લગ્નના બીજા દિવસે, ફરિયાદીને સોના અને ચાંદીના દાગીના લોકરમાં રાખવા માટે સોંપી દેવા જણાવાયું હતું જે ફરિયાદી દ્વારા આપવામાં આવ્યા હતા. ત્યારબાદ, ત્રીજા દિવસે, ફરિયાદી અને અરજદાર નં. ૧ નું હનીમૂન માટે બાલી જવાનું આયોજન હતું, જેના પર સસરા એટલે કે અરજદાર નં. ૩ એ ફરિયાદીને સૂચના આપી હતી કે અરજદાર નં. ૧ બાલીનો ખર્ચ ભોગવશે નહીં. લગ્નના ૨.૫ મહિના પછી, જ્યારે ફરિયાદીએ પતિનો મોબાઈલ ચેક કર્યો, ત્યારે જાણવા મળ્યું કે તેને અન્ય સ્ત્રી સાથે અફેર હતું. તે બાબતે પૂછતાં, પતિએ ફરિયાદીને ૨ થી ૩ વાર થપ્પડ મારી હતી. છ મહિના પછી, પતિ કામ અર્થે પુણે ગયો અને જ્યારે ફરિયાદીએ પૂછ્યું કે શું તે તેની સાથે જઈ શકે છે, ત્યારે તેણે તેનો ઇનકાર કર્યો હતો. અરજદાર નં. ૧ પુણે જવા રવાના થયા પછી, ફરિયાદી અરજદાર નં. ૨ અને ૩ સાથે રહી હતી, જેઓ સાસુ અને સસરા છે અને જ્યાં ફરિયાદીને ઘરકામના મુદ્દે ત્રાસ આપવામાં આવ્યો હતો.

૨.૨. એવો પણ આક્ષેપ છે કે અરજદાર નં. ૧ એ ફરિયાદીને તેનો પગાર અરજદાર નં. ૨ ના ખાતામાં ટ્રાન્સફર કરવાની સૂચના આપી હતી અને સાસરિયાઓના ત્રાસથી ફરિયાદી આખરે કંટાળી ગઈ હોવાથી તેણે પુણે ખાતે નોકરી શોધવાનું શરૂ કર્યું જ્યાં અરજદાર નં. ૧ રહેતો હતો. જાન્યુઆરી, ૨૦૨૪ ના મહિનામાં ફરિયાદીને ઈન્ટરવ્યુ આપ્યા બાદ પુણે ખાતે નોકરી મળી અને ઓફર લેટર મળ્યો, જેના પર અરજદાર નં. ૧ એ તેને જાણ કરી કે મહિલા સહકર્મી સાથેના અમાનવીય વર્તનને કારણે તેને તેની નોકરીના સ્થળેથી કાઢી મૂકવામાં આવ્યો છે. અરજદાર નં. ૧ દ્વારા એવી માહિતી આપવામાં આવી હતી કે તેને નોકરીમાંથી છૂટો કરવામાં આવ્યો હોવાથી, તે પોતે અમદાવાદ પાછો આવી રહ્યો છે અને તેથી, ફરિયાદીને પુણે ખાતે નોકરીમાં ન જોડાવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ, ૨ થી ૩ મહિના સુધી અરજદાર નં. ૧ કોઈ કામમાં જોડાયો ન હતો અને તારીખ ૧૫.૦૬.૨૦૨૪ ના રોજ જ્યારે તમામ અરજદારો અને ફરિયાદી રાત્રિભોજન કરી રહ્યા હતા, ત્યારે યોગ્ય ભોજન તૈયાર ન કરવાના મુદ્દે ફરિયાદીને માર મારવામાં આવ્યો હતો.

૨.૩. ઓગસ્ટ, ૨૦૨૪ ના પ્રથમ સપ્તાહમાં જ્યારે ફરિયાદીની માતા બીમાર પડી, ત્યારે ફરિયાદી તેના પિયર ગઈ હતી, જેના પર સાસરિયાઓએ તેને જાણ કરી હતી કે તે સાસરે પાછી ન આવે અને ફરિયાદીની માતા બીમારીથી પીડાતી હોવાથી તે તેની માતાના ઘરે રહી હતી કારણ કે ફરિયાદીના પિતાનું ઘણા સમય પહેલાં અવસાન થયું હતું અને ફરિયાદીનો ભાઈ સગીર હતો.

સપ્ટેમ્બર, ૨૦૨૪ ના મહિનામાં જ્યારે ફરિયાદી સાસરે પાછી આવી, ત્યારે તેને પ્રવેશવા દેવામાં આવી ન હતી અને એવો આક્ષેપ છે કે તમામ અરજદારોએ હાલની ફરિયાદી પાસેથી રૂ. ૩૩,૩૪,૬૩૩/- ની હદ સુધીના નાણાકીય લાભો લીધા હતા. ઉપરોક્ત આક્ષેપો સાથે, વાદગ્રસ્ત એફઆઈઆર દાખલ કરવામાં આવી છે.

૩. અરજદારો તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી આબિદ પઠાણ, સામાવાળા-રાજ્ય તરફે વિદ્વાન એ.પી.પી. સુશ્રી મોનાલી ભટ્ટ અને સામાવાળા નં. ૨ તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી નિમિત શુક્લાને સાંભળવામાં આવ્યા.

૩.૧. અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી આબિદ પઠાણ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વધુમાં વધુ પતિ-પત્ની વચ્ચે વિવાદ છે અને તે માટે અરજદાર નં. ૨ અને ૩ ને ખોટી રીતે સંડોવી દેવામાં આવ્યા છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી આબિદ પઠાણ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જો બાકીના અરજદારોને રક્ષણ આપવામાં આવે તો અરજદાર નં. ૧ એટલે કે ફરિયાદીના પતિ માટે અરજી પર દબાણ ન કરવા અરજદાર તૈયાર છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી આબિદ પઠાણ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વાદગ્રસ્ત એફઆઈઆર એ દાંપત્ય અધિકારોની પુનઃસ્થાપના માટે હિન્દુ મેરેજ એક્ટની કલમ ૯ હેઠળ વિદ્વાન ફેમિલી કોર્ટ સમક્ષ અરજદાર નં. ૧ દ્વારા શરૂ કરવામાં આવેલી કાર્યવાહી સામે બદલો લેવાની કાર્યવાહી (કાઉન્ટર બ્લાસ્ટ) છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી આબિદ પઠાણ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે લગ્ન સમયે કરવામાં આવેલી માંગણી અંગે

એફઆઈઆરમાં કરવામાં આવેલો આક્ષેપ ગેરસમજભર્યો છે કારણ કે, પક્ષકારોના સંયુક્ત નિર્ણય મુજબ, લગ્નનો ખર્ચ બંને પક્ષો દ્વારા ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી આબિદ પઠાણ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સગાઈ સમારોહ હિલોક હોટેલ, વૈષ્ણોદેવી સર્કલ, અમદાવાદ ખાતે યોજાયો હતો અને લગ્ન સમારોહ તાજ ઉમેદ હોટેલ, એરપોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે યોજાયો હતો ત્યારબાદ, મેટ્રોપોલ હોટેલ, આરટીઓ સર્કલ, અમદાવાદ ખાતે રિસેપ્શનનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું અને તમામ ખર્ચ બંને પક્ષો દ્વારા સરખે ભાગે ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી આબિદ પઠાણ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અરજદારે ફરિયાદીને સાસરે લાવવા માટે નિષ્ઠાવાન પ્રયાસો કર્યા છે પરંતુ ફરિયાદી અડગ રહે છે અને સાથે રહેવા તૈયાર નથી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી આબિદ પઠાણ દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે એફઆઈઆરનું સાદું વાંચન પણ સૂચવે છે કે હાલના અરજદાર વિરુદ્ધ કોઈ કોન્નિઝેબલ ગુનો બનતો નથી અને તે પૃષ્ઠભૂમિમાં, અંતર્ગત સત્તાનો ઉપયોગ કરીને વાદગ્રસ્ત એફઆઈઆર રદ કરવી જરૂરી છે. સદર રજૂઆત કરીને, વિદ્વાન વકીલ શ્રી પઠાણ આ અરજી મંજૂર કરવા અરજ કરે છે.

૩.૨. સામાવાળા નં. ૨ તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી નિમિત શુક્લાએ રજૂઆત કરી છે કે એફઆઈઆર સ્પષ્ટપણે તારીખ ૦૬.૦૨.૨૦૨૩ ના રોજ તેના લગ્ન થયા ત્યારથી સામાવાળા નં. ૨ સામે અરજદારો દ્વારા આચરવામાં આવેલી ગંભીર શારીરિક, માનસિક અને

નાણાકીય ક્ષેત્રની પદ્ધતિ દર્શાવે છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે રકમનું ટ્રાન્સફર એકાઉન્ટ સ્ટેટમેન્ટ દ્વારા સમર્થિત છે તેમજ સાસુના ખાતામાં પગાર ટ્રાન્સફર કરવા માટે પતિ દ્વારા આપવામાં આવેલી સૂચનાઓ વોટ્સએપ ચેટ મેસેજ દ્વારા સમર્થિત છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી નિમિત શુક્લા રજૂઆત કરે છે કે ફરિયાદીની માતા ગંભીર રીતે બીમાર હોવાથી, ભાઈ નાની ઉંમરનો હોવાથી અને તેના પિતાની ગેરહાજરીમાં સામાજિક સમાધાનના સાચા પ્રયાસો કરવામાં આવ્યા છે તેમજ આ મામલો પ્રી-લિટિગેશન લોક અદાલતમાં પણ મોકલવામાં આવ્યો હતો, જે આખરે નિષ્ફળ ગયો હતો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે કારની ખરીદી પેટે સ્વેચ્છાએ રકમ ચૂકવવામાં આવી હોવાની અરજદારની દલીલ સાચી નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અરજદાર દ્વારા દહેજની ચોક્કસ માંગણી કરવામાં આવી હતી અને અરજદાર નં. ૨ એ કાર ઉપરાંત રોકડ મેળવવાનો આગ્રહ રાખ્યો હતો. આવું ટ્રાન્સફર અરજદાર નં. ૧ ના આગ્રહ અને સૂચનાથી કરવામાં આવ્યું હતું. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સંબંધિત એનઈએફટી વ્યવહારોની નકલ પણ તપાસનો ભાગ છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે લગ્ન પછી તરત જ, ફરિયાદીના દાગીના અરજદારો દ્વારા બળજબરીથી લઈ લેવામાં આવ્યા હતા અને તે અરજદારોના એકમાત્ર કબજામાં હતા. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જ્યારે પતિ પુણે ખાતે હતો ત્યારે ફરિયાદી અરજદાર નં. ૨ અને ૩ સાથે રહેતી હતી અને ફરિયાદીને સતત

મૌખિક અપશબ્દો, ઘરકામ બાબતે અપમાન અને અપૂરતું દહેજ લાવવા માટે સતત મેણાં-ટોણાં સહન કરવા પડ્યા હતા. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ફરિયાદીને તેના પગાર ખાતા અને ફરિયાદીની બચતમાંથી રૂ. ૧૦,૩૪,૬૩૩/- ટ્રાન્સફર કરવા માટે કહેવામાં આવ્યું હતું, જે અગાઉના રૂ. ૨૩,૦૦,૦૦૦/- ના ટ્રાન્સફર ઉપરાંત હતું, જે બેંક સ્ટેટમેન્ટ દ્વારા સમર્થિત છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તારીખ ૧૫.૦૬.૨૦૨૪ ના રોજ અરજદાર નં. ૧ એ ફરિયાદી પર ભોજનની થાળી ફેંકી હતી, તેને અપશબ્દો કહ્યા હતા અને બાકીના આરોપીઓની હાજરીમાં તેને બે થી ત્રણ વાર થપ્પડ મારીને હુમલો કર્યો હતો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તેની માતાની સંભાળ રાખવા માટે તેના પિયરની મુલાકાત લીધા પછી જ્યારે તે તારીખ ૧૯.૦૮.૨૦૨૪ ના રોજ પરત આવી, ત્યારે તેને સાસરેથી બળજબરીથી કાઢી મૂકવામાં આવી હતી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે હનીમૂનનો ખર્ચ પણ ફરિયાદી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવ્યો છે, જેને બેંક એકાઉન્ટ તેમજ હોટેલ દ્વારા જારી કરાયેલ રસીદ દ્વારા પણ સમર્થન મળે છે.

૩.૩. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ફેમિલી દાવો દાખલ કરવો એ સમાધાન માટેના નિષ્ઠાવાન પ્રયાસો કરતાં ફોજદારી કાર્યવાહીની અપેક્ષાએ બચાવ ઊભો કરવાના હેતુથી કરાયેલ પૂર્વ-યોજિત કાનૂની વ્યૂહરચના સિવાય બીજું કંઈ નથી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લા દ્વારા

એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જ્યારે મામલો પ્રી-લિટિગેશન કમિટી સમક્ષ મૂકવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે અરજદારે વિવાદનું સમાધાન કરવાની ઈચ્છા દર્શાવી ન હતી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સાથે રહેવાનો ઈનકાર કરવા અંગેનો આક્ષેપ પણ ખોટો છે કારણ કે ફરિયાદી પર શારીરિક હુમલો કરવામાં આવ્યો હતો અને તારીખ ૧૯.૦૮.૨૦૨૪ ના રોજ તેને સાસરેથી બળજબરીથી બહાર કાઢી મૂકવામાં આવી હતી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી શુક્લા દ્વારા એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે તપાસ પછી, તમામ અરજદારો વિરુદ્ધ ગુનાહિત સામગ્રી ધરાવતી ચાર્જશીટ પહેલેથી જ દાખલ કરવામાં આવી છે, તે પૃષ્ઠભૂમિમાં કોઈ દખલગીરીની જરૂર નથી અને અરજી ફગાવી દેવાને પાત્ર છે.

૪. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લેતાં, એવું ફલિત થાય છે કે ફરિયાદીના અરજદાર નં. ૧ સાથે થયેલા લગ્નમાં બંને પરિવારો દ્વારા ખર્ચ કરવામાં આવ્યો હતો અને લગ્ન પછી તરત જ, દંપતી હનીમૂન માટે બાલી ગયું હતું. તપાસ દરમિયાન એકત્રિત કરવામાં આવેલી સામગ્રી દર્શાવે છે કે ફ્લાઈટની ટિકિટની ચૂકવણી ફરિયાદી દ્વારા કરવામાં આવી હતી જે પેમેન્ટ રસીદ પરથી જણાય છે. ફરિયાદીનું ખાતું ધરાવતી આઈડીએક્સી બેંકના બેંક સ્ટેટમેન્ટ પરથી પણ એવું ફલિત થાય છે કે મેકમાય ટ્રિપ ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડને રૂ. ૬૬,૫૦૦/- ની રકમ ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી હતી. જીપે રસીદ દર્શાવે છે કે તારીખ ૧૫.૧૧.૨૦૨૨ ના રોજ ફરિયાદી દ્વારા બાલી સાઈટસીઈંગ ટૂર માટે રૂ.

૭૮,૭૫૦/- ની ચૂકવણી કરવામાં આવી છે. એવું પણ ફલિત થાય છે કે જ્યાં સગાઈ સમારોહ યોજાયો હતો તે હોટેલ હિલોકને ચૂકવણી તારીખ ૧૨.૦૪.૨૦૨૨ ના રોજ ફરિયાદી દ્વારા રૂ. ૯૬,૪૦૦/- ની હદ સુધી કરવામાં આવી છે. ત્યારબાદ, તારીખ ૦૫.૦૫.૨૦૨૨ ના રોજ ફરિયાદી દ્વારા રૂ. ૨૪,૨૫૫/- ની વધુ રકમ ચૂકવવામાં આવી હતી જે બેંક ખાતાના સ્ટેટમેન્ટ પરથી જણાય છે. એ પણ ફલિત થાય છે કે લગ્નના પ્રસંગ માટે ધ ઉમેદ, અમદાવાદને તારીખ ૫ અને ૬ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૨૩ ના રોજ બે દિવસ માટે હાલની ફરિયાદી દ્વારા ચૂકવણી કરવામાં આવી છે. તે ઉપરાંત, બેંક સ્ટેટમેન્ટનો વ્યવહાર દર્શાવે છે કે ફરિયાદી દ્વારા સાસુના ખાતામાં રકમ ટ્રાન્સફર કરવામાં આવી હતી. જુદા જુદા પ્રસંગોએ પક્ષકારો વચ્ચે વોટ્સએપ ચેટ્સ થઈ છે જેમાં પતિએ ફરિયાદીને એવી સૂચના હેઠળ સાસુ એટલે કે અરજદાર નં. ૨ ના ખાતામાં પગાર ટ્રાન્સફર કરવા જણાવ્યું છે કે સાસુ પૈસા બચાવશે. વોટ્સએપ ચેટ પરથી એ પણ ફલિત થાય છે કે અરજદાર નં. ૨ એ ફરિયાદીને તમામ આરોપીઓ માટે રૂ. ૪૪,૫૦૦/- ની હદ સુધી રિસેપ્શનના કપડાંની ચૂકવણી કરવા સૂચના આપી છે. ફરિયાદી દ્વારા કરવામાં આવેલો એ આક્ષેપ કે બાકીના આરોપીઓ સાથે ફરિયાદીને છોડીને પતિ પુણે ગયો હતો અને તેને પુણેમાં નોકરી મળી હતી, તે ઓફર લેટર દ્વારા સમર્થિત છે જે તપાસ સામગ્રીનો ભાગ છે.

૫. આ તબક્કે, સંબંધિત કલમોનો સંદર્ભ લેવો જરૂરી છે જે નીચે મુજબ પુનઃ રજૂ કરવામાં આવે છે:

“૮૫. સ્ત્રીનો પતિ અથવા પતિનો સંબંધી તેની સાથે ફૂરતા આચરે.—જે કોઈ, સ્ત્રીનો પતિ અથવા પતિનો સંબંધી હોઈને, આવી સ્ત્રી સાથે ફૂરતા આચરે તેને ત્રણ વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય તેવી મુદત માટે કેદની સજા કરવામાં આવશે અને તે દંડને પણ પાત્ર થશે.

૧૧૫. સ્વેચ્છાપૂર્વક વ્યથા પહોંચાડવી.—(૧) XXX

૨) જે કોઈ, કલમ ૧૨૨ ની પેટા-કલમ (૧) દ્વારા પૂરી પાડવામાં આવેલ બાબત સિવાય, સ્વેચ્છાપૂર્વક વ્યથા પહોંચાડે, તેને બંનેમાંથી કોઈપણ વર્ણનની કેદની સજા કરવામાં આવશે જેની મુદત એક વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય છે, અથવા દંડ જે દસ હજાર રૂપિયા સુધી લંબાવી શકાય છે, અથવા બંને સાથે સજા કરવામાં આવશે.

૨૮૬. અશ્લીલ કૃત્યો અને ગીતો.—જે કોઈ, અન્યોને ત્રાસ થાય તે રીતે,

એ) XXX

બી) કોઈપણ જાહેર સ્થળે અથવા તેની નજીક કોઈપણ અશ્લીલ ગીત, લોકગીત અથવા શબ્દો ગાય છે, સંભળાવે છે અથવા ઉચ્ચારે છે, તેને બંનેમાંથી કોઈપણ વર્ણનની કેદની સજા કરવામાં આવશે જેની મુદત ત્રણ મહિના સુધી લંબાવી શકાય છે, અથવા દંડ જે એક હજાર રૂપિયા સુધી લંબાવી શકાય છે, અથવા બંને સાથે સજા કરવામાં આવશે.

૩૫૧. ગુનાહિત ધમકી.—(૧) XXX

૨) જે કોઈ ગુનાહિત ધમકીનો ગુનો આચરે છે તેને બંનેમાંથી કોઈપણ વર્ણનની કેદની સજા કરવામાં આવશે જેની મુદત બે વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય છે, અથવા દંડ સાથે, અથવા બંને સાથે સજા કરવામાં આવશે.

૫૪. જ્યારે ગુનો આચરવામાં આવે ત્યારે મદદગારની હાજરી.—જ્યારે કોઈપણ વ્યક્તિ, જે ગેરહાજર હોત તો મદદગાર તરીકે સજાને પાત્ર હોત, તે સમયે હાજર હોય જ્યારે તે કૃત્ય અથવા ગુનો જેના માટે તે દુષ્પ્રેરણના પરિણામે સજાપાત્ર હોત તે આચરવામાં આવે, ત્યારે તેણે આવું કૃત્ય અથવા ગુનો કર્યો હોવાનું માનવામાં આવશે.

૪. દહેજની માંગણી માટે દંડ.—જો કોઈપણ વ્યક્તિ, પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે, કન્યા અથવા વરરાજાના માતાપિતા અથવા અન્ય સંબંધીઓ અથવા વાલી પાસેથી, જેવી સ્થિતિ હોય, કોઈપણ દહેજની માંગણી કરે, તો તે કેદની સજાને પાત્ર થશે જે છ મહિના કરતાં ઓછી નહીં હોય, પરંતુ જે બે વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય છે અને દંડ સાથે જે દસ હજાર રૂપિયા સુધી લંબાવી શકાય છે:

પરંતુ કોર્ટ, ચુકાદામાં ઉદ્દેશ કરવાના પર્યાપ્ત અને વિશેષ કારણોસર, છ મહિના કરતાં ઓછી મુદત માટે કેદની સજા લાદી શકે છે.]”

૬. ઉપરોક્ત જોગવાઈઓનો સંદર્ભ લેતાં, ખાસ કરીને બીએનએસ ની કલમ ૮૫ જેમાં જોગવાઈ કરવામાં આવી છે કે જ્યારે સ્ત્રીનો પતિ અથવા પતિનો સંબંધી આવી સ્ત્રી સાથે ફૂરતા આચરે ત્યારે તેને ત્રણ વર્ષ સુધી લંબાવી

શકાય તેવી મુદત માટે કેદની સજા થશે અને તે દંડને પણ પાત્ર થશે. “ફૂરતા” એટલે કોઈપણ એવું ઈરાદાપૂર્વકનું વર્તન જે એવા સ્વરૂપનું હોય કે જેનાથી સ્ત્રી આત્મહત્યા કરવા પ્રેરાય તેવી શક્યતા હોય. આઈપીસીની કલમ ૪૯૮એ ના ખુલાસાની કલમ (એ) નું બીજું અંગ જણાવે છે કે ફૂરતા એટલે કોઈપણ એવું ઈરાદાપૂર્વકનું વર્તન જે સ્ત્રીના જીવન, અંગ અથવા આરોગ્યને (માનસિક કે શારીરિક) ગંભીર ઈજા અથવા જોખમ પહોંચાડે તેવા સ્વરૂપનું હોય. આઈપીસીની કલમ ૪૯૮એ ના ખુલાસાની કલમ (બી) જણાવે છે કે ફૂરતામાં સ્ત્રીની એવી સત્તામણીનો પણ સમાવેશ થશે જ્યાં આવી સત્તામણી તેને અથવા તેની સાથે સંબંધિત કોઈપણ વ્યક્તિને કોઈપણ મિલકત અથવા મૂલ્યવાન જામીનગીરી માટેની કોઈપણ ગેરકાયદેસર માંગણી પૂરી કરવા માટે દબાણ કરવા માટે હોય અથવા તેણી અથવા તેની સાથે સંબંધિત કોઈપણ વ્યક્તિ દ્વારા આવી માંગણી પૂરી કરવામાં નિષ્ફળતાના કારણે હોય. દહેજ અધિનિયમની કલમ ૩ દહેજ આપવા અથવા લેવા માટેના દંડ સાથે સંબંધિત છે. તે જણાવે છે કે કોઈપણ વ્યક્તિ જે દહેજ આપે છે, તે છે અથવા દહેજ આપવા કે લેવાનું દુષ્પ્રેરણ કરે છે તેને ઓછામાં ઓછી પાંચ વર્ષની મુદત માટે કેદ અને પંદર હજાર રૂપિયાથી ઓછો નહીં અથવા દહેજનું મૂલ્ય, જે વધારે હોય તેટલા દંડની સજા થશે. દહેજ અધિનિયમની કલમ ૪ દહેજની માંગણી માટેના દંડ વિશે વાત કરે છે. તે વધુમાં જણાવે છે કે કન્યા અથવા વરરાજાના માતાપિતા અથવા અન્ય સંબંધીઓ અથવા વાલીઓ પાસેથી પ્રત્યક્ષ કે પરોક્ષ રીતે

દહેજની માંગણી કરનાર કોઈપણ વ્યક્તિને કેદની સજા કરવામાં આવશે જે છ મહિના કરતાં ઓછી નહીં હોય, પરંતુ જે બે વર્ષ સુધી લંબાવી શકાય છે અને દંડ સાથે જે દસ હજાર રૂપિયા સુધી લંબાવી શકાય છે.

૭. એ સાચું છે કે નામદાર સર્વોચ્ચ અદાલતના અસંખ્ય નિર્ણયો છે જેમાં એવું ઠરાવવામાં આવ્યું છે કે વૈવાહિક વિવાદમાંથી ઉદ્ભવતા ફોજદારી કેસમાં પરિવારના સભ્યોની સક્રિય સંડોવણી દર્શાવતા ચોક્કસ આક્ષેપો વિના તેમના નામોનો માત્ર સંદર્ભ શરૂઆતમાં જ ડામી દેવો જોઈએ. વૈવાહિક કેસોમાં સામાન્ય વલણ એવું હોય છે કે જ્યારે વૈવાહિક મતભેદમાંથી ઘરેલું વિવાદ ઊભો થાય ત્યારે પતિના પરિવારના તમામ સભ્યોને સંડોવી દેવામાં આવે છે. એ પણ સાચું છે કે નિર્દોષ પરિવારના સભ્યો હેરાન ન થાય અને કાનૂની જોગવાઈઓનો દુરુપયોગ ન થાય, જો કે, કેસમાં સંકળાયેલી હકીકતોનો સંદર્ભ લીધા વિના આ બાબતનું સામાન્યીકરણ પણ કરી શકાય નહીં અને તમામ કેસોમાં દહેજ તેમજ કલમ ૪૯૮-એ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત કૂરતા સંબંધિત એફઆઈઆર માત્ર એ આધારે રદ કરી શકાય નહીં કે તે પત્ની દ્વારા દબાણ લાવવાના હથિયાર (આર્મ ટ્વિસ્ટિંગ ટેક્ટિક) તરીકે કરવામાં આવી છે. પતિ અથવા તેના પરિવાર દ્વારા સ્ત્રી પર કૂરતા આચરવામાં આવી છે કે નહીં જેના માટે કલમ ૪૯૮-એ ના તત્વો બને છે તે સુનિશ્ચિત કરવા માટે દરેક કેસની સ્વતંત્ર રીતે ચકાસણી કરવી પડે છે. આઈપીસીની કલમ ૪૯૮-એ હેઠળ જે કલ્પના કરવામાં આવી છે તે મુજબની કૂરતા સહન કરતી સ્ત્રી મૌન રહે અને કોઈપણ ફરિયાદ કરવાથી

અથવા ફોજદારી કાર્યવાહી શરૂ કરવાથી પોતાને રોકે તેવી અપેક્ષા રાખી શકાય નહીં કારણ કે આઈપીસીની કલમ ૪૯૮-એ ઘડતી વખતે ધારાસભાનો આવો ઈરાદો નહોતો. આ જોગવાઈ મુખ્યત્વે એવી સ્ત્રીના રક્ષણ માટે છે જે સાસરે મુખ્યત્વે મિલકત માટેની ગેરકાયદેસર માંગણી અથવા દહેજના રૂપમાં કોઈપણ ગેરકાયદેસર જામીનગીરીના કારણે ફૂરતાનો ભોગ બને છે. દરેક કેસની કાળજીપૂર્વક ચકાસણી થવી જરૂરી હોવાથી, પ્રસ્તુત કેસમાં સંકળાયેલી હકીકતોની પૃષ્ઠભૂમિમાં, આ અદાલત શોધે છે કે ફરિયાદી, જેની માતા બીમાર છે, એક સગીર ભાઈ છે અને તેના પિતાની ગેરહાજરીમાં, લગ્ન સમારોહ માટે થયેલા ખર્ચ ઉપરાંત અરજદારોના બેંક ખાતાઓમાં વિવિધ રકમો ટ્રાન્સફર કરવા છતાં, અપૂરતા દહેજના મુદ્દે અરજદારોના હાથે ફૂરતાનો ભોગ બની હતી.

૮. સમગ્ર સંજોગોને ધ્યાનમાં લેતાં, આ અદાલતના મતે, બીએનએસ, ૨૦૨૩ ની કલમ ૮૫, ૧૧૫(૨), ૨૯૬(બી), ૩૫૧(૨), અને ૫૪ તથા ડાઉરી પ્રોહિબિશન એક્ટની કલમ ૪ નો આ અપવાદરૂપ કેસ હોવાથી, ફરિયાદપક્ષની કાર્યવાહીના અંતે વિદ્વાન ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા તેને તાર્કિક અંત સુધી પહોંચાડવો જરૂરી છે. તે પૃષ્ઠભૂમિમાં, અરજી ફગાવી દેવી જરૂરી છે.

૯. પરિણામે, આ અરજી ફગાવી દેવામાં આવે છે. નિયમ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે.

(એમ. કે. ઠક્કર, ન્યાયમૂર્તિ)

***This is an AI-Assisted Translation.***

=====

**અસ્વીકરણ:** સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

**DISCLAIMER:** The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====